

VII Congrés de l'Associació d'Historiadors de la Comunicació

Presentació

per Jaume Guillamet i Lloveras

Degà dels Estudis de Periodisme de la Universitat Pompeu Fabra
Coordinador general del VII Congrés de l'Associació d'Historiadors
de la Comunicació

Els Estudis de Periodisme de la Universitat Pompeu Fabra han organitzat el VII Congrés de l'Associació d'Historiadors de la Comunicació, celebrat els dies 18 i 19 de novembre de 2004, amb la col·laboració de la Societat Catalana de Comunicació de l'Institut d'Estudis Catalans.

L'acte d'inauguració del Congrés va ser presidit per la rectora de la UPF, Rosa Virós, el president de l'Associació d'Historiadors de la Comunicació, Juan Antonio García Galindo, i el president de la Societat Catalana de Comunicació de l'Institut d'Estudis Catalans, Josep Maria Martí.

En les sis sessions del Congrés es van presentar i debatre un total de setanta-dues comunicacions procedents d'universitats catalanes, espanyoles i franceses sobre el tema «25 anys de llibertat d'expressió». S'hi va dur a terme, doncs, un primer intercanvi d'aportacions investigadores sobre els resultats de la democràcia en el camp del periodisme, de la comunicació audiovisual i de la publicitat, al cap del primer quart de segle de vigència de la Constitució de 1978.

També van contribuir en la confecció i el desenvolupament del programa del Congrés dos organismes relacionats amb l'objecte d'estudi de la història de la comunicació i de l'objecte d'aquest Congrés com són l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona i el Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

L'última activitat de la tarda del dia 18 va ser una visita dels congressistes a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, on van rebre de part de Teresa Llorens una explicació precisa dels fons documentals que el componen, de les línies de treball i de les publicacions. Igualment, van poder contemplar i examinar una mostra de publicacions periòdiques significatives dels segles XVII al XX. L'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, dependent de l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, té un acord de col·laboració regular amb els Estudis de Periodisme de la UPF, a través de l'Aula Diari de Barcelona d'Història del Periodisme.

L'última sessió del Congrés, el dia 19, va ser dedicada a les autoritats independents de l'audiovisual, amb una exposició a càrrec de Joan Manuel Tresserras, conseller del Consell de l'Audiovisual de Catalunya. És una qüestió lligada de manera molt íntima amb el tema del Congrés, filla del procés polític i professional impulsat en aquest primer quart de segle de vigència de la llibertat d'expressió establerta en l'article 20 de la Constitució de 1978. Altrament, va ser un tema d'actualitat candent en els dies de celebració del Congrés, amb relació a la reforma de RTVE proposada pel Govern, a l'encàrrec inicial d'un informe a un comitè d'experts i al debat encetat sobre la possible creació d'una autoritat independent de l'audiovisual d'àmbit general a Espanya.

La selecció de les propostes de comunicacions i la seva presentació en el Congrés van ser a càrrec d'un Comitè Científic format pels professors

Antonio Checa Godoy (Universitat de Sevilla), Josep M. Figueres (Universitat Autònoma de Barcelona), Juan Francisco Gutiérrez (Universitat de Màlaga), Alberto Pena (Universitat de Vigo), Inmaculada Sánchez (Universitat de Màlaga), Carmen Rodríguez Wangüemert (Universitat de La Laguna) i Javier Díaz Noci (Universitat del País Basc), a més del coordinador general del Congrés i signant d'aquesta presentació.

El present volum de TREBALLS DE COMUNICACIÓ, dedicat a la publicació de les actes, conté el text de la conferència inaugural de Marc Carrillo, catedràtic de Dret Constitucional de la Universitat Pompeu Fabra, seguit de la transcripció de les sis sessions del Congrés, així com de l'acte sobre les autoritats independents de l'audiovisual, amb la presentació de les comunicacions per part dels relators i els col·loquis haguts a continuació. El disc compacte que acompanya l'edició impresa conté, a més, els textos complets de totes les comunicacions.

L'organització i la celebració han estat possibles pel treball de moltes persones. Especialment, vull agrair la feina de l'equip de la Secretaria General, encapçalat per Montserrat Guinjoan i integrat per Marcel Mauri, María Macario i Josep Francesc Salgado.